

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Istorie și geografie
Departamentul	Istorie
Domeniul de studii	Istorie
Ciclul de studii	licență
Programul de studii/calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	Gândire critică				
Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Titularul activităților aplicative	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc				
Anul de studiu	I	Semestrul	I	Tipul de evaluare	examen
Regimul disciplinei	Categorizația formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară				DD
	Categorizația de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă				DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	2	Curs	1	Seminar	1	Laborator	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	28	Curs	14	Seminar	14	Laborator	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	15
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	15
II c) Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	15
II d) Tutoriat	0
III Examinări	2
IV Alte activități (precizați): exerciții	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	45
Total ore pe semestru (Ib+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	• Nu este cazul
Competențe	• Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	• Sală dotată cu proiector	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală dotată cu proiector
	Laborator	• Nu este cazul
	Proiect	• Nu este cazul

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Recunoașterea și definirea tehnicilor și strategiilor/tipologiilor raționamentului și argumentării; • Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii, pe baza terminologiei specifice; • Aplicarea regulilor generale la probleme umane specifice pentru a formula răspunsuri adecvate (raționament deductiv) • Combinarea informațiilor pentru a formula ipoteze și reguli generale sau concluzii referitoare la problemele umane (raționament abductiv și inductiv)
-------------------------	---

Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații-problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente
-------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<p><i>Principalul obiectiv al cursului este dezvoltarea capacității studenților de analiză critică a diverselor și complexelor manifestări ale culturii (civilizației) contemporane și a vieții umane în general pentru a-și construi lumea sau consolida propria lor perspectivă asupra naturii, locului și rostului omului în lume.</i></p> <p><i>Dezvoltarea capacităților de a: examina situații din mai multe perspective, de a colecta informații pentru a lua o decizie informată; compara critic puncte diferite de vedere; evalua calitatea dovezilor și argumentelor aduse în favoarea unei teze; analiza informații și probleme cu claritate și precizie; dezvolta argumente valide susținute de dovezi; a folosi raționamente deductive și a rezolva-probleme de dificultate crescută; înțelege importanța biasurilor în gândirea critică.</i></p>
-----------------------------------	--

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Unitatea 1. <i>Elemente introductive</i> : definirea gândirii critice, raționamentele și tipurile de argumentare, erori de argumentare.	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 2. <i>Elemente de psihologie a judecării</i> , raționamentului și luării deciziilor.	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 3. <i>Elemente de psihologia judecării și raționamentului</i> : Codexul erorilor cognitive (prea multă informație, insuficient sens, trebuie să decidem rapid, ce ar trebui să ne amintim?)	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 4. <i>Evaluarea argumentelor</i> (validitatea argumentelor)	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 5. <i>Biasurile informației și sensului</i>	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 6. <i>Biasurile timpului, resurselor de gândire și memorie</i>	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	
Unitatea 7. <i>Gândirea critică în judecata și raționamentul etic</i>	2	prelegerea-dezbatere, conversația euristică, problematizarea, organizatori grafici.	

Bibliografie

- Benson, Buster, *Why are we yelling? : the Art of productive disagreement*, New York: Portfolio/Penguin, 2019.
- Bowell, Tracy și Kemp, Gary, *Critical Thinking A Concise Guide* (ed. 2). New York, Routledge, 2002.
- Browne, M. Neil & Stuart M. Keeley. (2007). *Asking the right questions: a guide to critical thinking* (8th ed.),
- Costreie, Sorin. *Concurs de admitere la INM si Magistratura 2014. Proba 2. Verificarea raționamentului logic* C.H. Beck
- Cottrell, Stella, *Critical Thinking Skills. Developing Effective Analysis and Argument*, Palgrave Macmillan, 2005.
- Friedman, Hershey H., *Cognitive Biases that Interfere with Critical Thinking and Scientific Reasoning: A Course Module*, (June 30, 2017). Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2958800> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2958800>
- Halpern, Diane F., *Thought & Knowledge: An Introduction to Critical Thinking* (ed. 4) Lawrence Erlbaum Associates, Inc., 2003.
- Koehler, Derek J. & Nigel Harvey (Editor) Larrick R. P. "Debiasing," in *Blackwell Handbook of Judgment and Decision Making*, eds Koehler J., Harvey N. (Malden, MA: Blackwell), 2004, 316–337.
- Paul, Richard, *Critical Thinking: What Every Person Needs to Survive in a Rapidly Changing World*, Foundation for Critical Thinking, 2012.
- The Thinker's Guide Series: *The Miniature Guide to Critical Thinking Concepts & Tools, Analytic Thinking, Ethical Reasoning, Fallacies, The Thinker's Guide for Conscientious Citizens on How to Detect Media Bias and Propaganda*. The Foundation for Critical Thinking.
- Țepelea, Adrian, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina

Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.

12. Vaughn, Lewis, *The Power of Critical Thinking. Effective Reasoning about Ordinary and Extraordinary Claims*, Oxford University Press, 2019.

Bibliografie minimală

1. Adrian Țepelea, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.

Aplicații (Seminar / laborator / proiect)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
Unitatea 1. <i>Aici sunt dragoni!</i> O introducere în gândirea critică	1	explicația, exercițiul	
Unitatea 2. <i>Înțelegerea întrebărilor de gândire analitică</i> <ul style="list-style-type: none"> - cum trebuie abordate întrebările de gândire analitică - reprezentarea datelor problemei - întrebări de orientare - întrebări care conțin expresia „dintre care oricare” 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 3. <i>Înțelegerea întrebărilor de gândire analitică</i> <ul style="list-style-type: none"> - întrebări care cer identificarea a ce trebuie să fie adevărat - enunțuri condiționale - formulări folosite în întrebările de gândire analitică - aplicații 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 4. <i>Înțelegerea întrebărilor de gândire logică</i> <ul style="list-style-type: none"> - ce se poate deduce din informația furnizată - condiții necesare și suficiente - înțelegerea impactului informației adiționale - asumptii, principii 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 5. <i>Înțelegerea întrebărilor de gândire logică</i> <ul style="list-style-type: none"> - Erori de argumentare vs. erori cognitive - Argumente și contraargumente în conversație, dezbateri, discurs public, eseu și în mass-media 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 6. <i>Înțelegerea unui text scris</i> <ul style="list-style-type: none"> - instrucțiuni generale de abordare a textelor scrise - întrebări de ansamblu (ideea principală, scopul, organizarea textului) - întrebări despre ce spune sau ce sugerează textul 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 7. <i>Înțelegerea unui text scris</i> <ul style="list-style-type: none"> - întrebări care necesită utilizarea contextului pentru clarificarea sensului (sens în context) - întrebări care presupun recunoașterea unor tipare sau trăsături anologice în contexte factuale diferite - întrebări despre atitudinea autorului - întrebări despre semnificația informațiilor adiționale. 	2	explicația, exercițiul	
Unitatea 8. <i>Fake-news, manipulare, raționamente eronate în mass-media și discursul politic. Studii de caz.</i>	1	explicația, exercițiul	

Bibliografie

1. Adrian Țepelea, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.

2. The Thinker's Guide Series: *The Miniature Guide to Critical Thinking Concepts & Tools, Analytic Thinking, Ethical Reasoning, Fallacies, The Thinker's Guide for Conscientious Citizens on How to Detect Media Bias and Propaganda*. The Foundation for Critical Thinking.

Bibliografie minimală

1. Adrian Țepelea, Rampelt Ana-Maria, Șerbănescu Ioana, Petre Bieltz, Gheorghe Clitan, Marius Dobre, Corina Forăscu, Mircea Dumitru, Camil Golub, Daniela Niță; *Ghid pentru rezolvarea testelor de verificare a raționamentului logic*, INM, București, 2010.

2. Dunning, Rian (2009). *Here Be Dragons. An Introduction to Critical Thinking*.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) este în concordanță cu tematicile și practica celorlalte centre universitare din țară și străinătate. • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) vizează formarea competențelor necesare pentru analiza, interpretarea datelor, capacitatea de a iniția comportamente și strategii de abordare a problemelor culturale și filosofice într-o mare varietate de contexte. • Disciplina <i>Gândire critică</i> (curs și seminar) vizează formarea unor competențe specifice incluse în standardele ocupaționale în domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	Examen scris	50%
Seminar	Cunoștințe, mod de argumentare, capacitatea de a relaționa cunoștințele de specialitate cu situații reale.	Examen parțial Participare activă	25% 25%
Laborator		-	
Proiect		-	
Standard minim de performanță (curs și seminar)			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Identifică erori de raționare și biasuri cognitive.</i> • <i>Face diferența dintre un argument puternic și unul slab.</i> • <i>Demonstrează diferența dintre raționamentul deductiv și cel inductiv.</i> • <i>Construiește argumente logice și bine argumentate.</i> • <i>Aplică conceptele, tehnicile și strategiile de argumentare în contextul domeniului.</i> 			
Standard maxim de performanță (curs și seminar)			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Evaluează gradul de încredere al informațiilor, e.g. sursa, contextul, motivația (ascunsă) și potențialele sale conflicte cu alte dovezi.</i> • <i>Evaluează relevanța informațiilor în ceea ce privește problemele analizate.</i> • <i>Evaluează biasurile din informații din cauza susceptibilității la părtinire sau predispoziției spre utilizarea unor euristici defectuoase în judecare și luarea deciziilor.</i> • <i>Identifica și analizează diferitele perspective implicate, ridică întrebări privitoare la sursa motivației (ascunse), controlului, expertizei, legitimității pozițiilor adoptate.</i> • <i>Demonstrează deschidere față de consecințele prioritizării anumitor perspective în sursa furnizată — inclusiv orice curs de acțiune sugerat de materialele analizate.</i> <p><i>Formulează și comunică un argument coerent pentru poziția luată, plecând de la cele cinci dimensiuni de mai sus</i></p>			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
20.09.2022	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc	Prof. univ. dr. Bogdan Popoveniuc

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2022	Lector dr. Andreea Ioana Cozianu

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
26.09.2022	Prof. univ. dr. Florin PINTESCU